

ΑΙ ΚΥΡΙΑΙ ΕΙΣ ΤΑ ΕΜΠΟΡΙΚΑ

[ἀθηναϊκὴ εἰκὼν]

ΥΠΗΡΕΕΝ ἐποχὴ ἄλλοτε, ἡμιαγρία καὶ βάρβαρος ἀληθῶς, καθ' ἥν ἡ γυνή, τὸ θελκτικώτερον δηλαδὴ ἀριστοτέχνημα τῆς δημιουργίας κατὰ τὴν ὁμολογίαν τῶν ποιητῶν, ἀντὶ νὰ τελειοποιῇ πρὸ τοῦ κατόπτρου τὴν τέχνην τοῦ ἀρέσκειν διὰ τῆς χάριτος καὶ τῶν πολυυδαπάνων κόσμων, τούναντίον ἡσχολεῖτο ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἀνατροφὴν τῶν τέκνων, τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ οἴκου καὶ τοιαύτας ἄλλας γυναικίας καὶ ταπεινὰς ἀσχολίας. Καὶ τὸ νόστιμον ὅτι ὁ ἀνὴρ πάλιν ἀντὶ νὰ εὐλαβῆται τὰ γεῦρα καὶ τὰς ποιητικὰς φαντασιοπληξίας τῆς γυναικός, ὡς οἱ εἰδωλολάτραι τὰ ξόχνά των, ἡσίου νὰ εἶνε αὐτὸς ὁ μόνος καὶ πραγματικὸς κύριος τῶν τέκνων του, τοῦ χρήματός του, τοῦ οἴκου καὶ τοῦ μετώπου του.

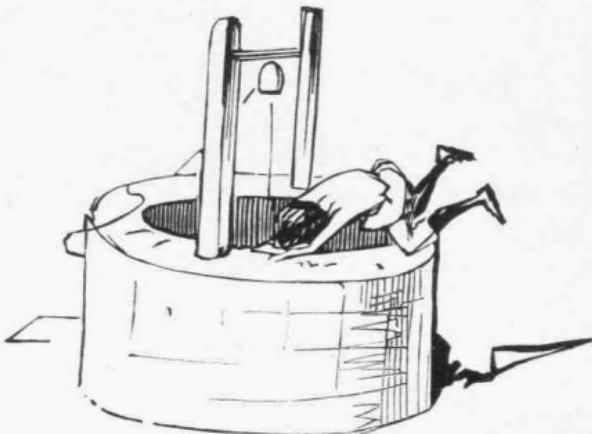
Οἶα ἡλιθότης !

'Εννοεῖται ὅτι τοιαύτη ὀπισθοδρομικὴ σκαιότης οἰκογενεῖακῶν ἔξεων οὔτε ποίησιν εἶχεν, οὔτε ρώμαντισμόν, οὔτε θελκτικὰ σκάνδαλα, οὔτε συγκινήσεις, οὐδὲ ἀφορμὰς ἔδιδε πρὸς μονομαχίας καὶ αὐτοκτονίας καὶ ἄλλα ἐπεισόδια ἔξι ἐκείνων, τὰ ὅποια καθιστῶσι μαθιστορικὸν τὸν βίον, πλήρη ποικιλίας καὶ μυστηρίου. Καὶ οἱ σχολαστικοὶ σύζυγοι, ὃν ἡ ζωὴ ἐκανονίζετο μονότονος, ὡς μηχανὴ ώρολογίου, οὐδὲν ἄλλο εἶχον νὰ ἐπιδείξωσιν εἰμήν, τὸ πολὺ πολύ, τέκνα ἐνάρετα εἰς τὴν πατρίδα, ἐπὶ ζημίᾳ ὅμως τῆς ἐγχωρίου φιλολογίας, διότι ὑπὸ τοιούτους ὄρους πεζότητος πᾶς γένος πατεύει, πρὸς Θεοῦ, τὸ δρᾶμα καὶ ἡ μυθιστοριογραφία !

Εὔτυχῶς ὁ νεώτερος πολιτισμὸς μοχθεῖ νὰ διαλύσῃ αὐτὰς

τὰς ἀνοήτους προλήψεις, νὰ καταργήσῃ τὴν πατριαρχικὴν ιεραρχίαν τοῦ οἶκου καὶ νὰ χειραφετήσῃ τὴν γυναικά.

Βεβαίως ἡ πρόοδος δὲν ἐγενικεύθη ἀκόμη. Ὑπάρχουν κακῆ μοίρα ἀρκεταὶ οἰκογένειαι, ἔχουσαι τὴν μωρίαν νὰ μένωσι προσκεκόλλημέναι, ὡς ὀστρακόδερμα, εἰς τὰ πάτρια. Ἄλλ' ἀρχὴ τὸ ἥμισυ παντός. Ἡ γυνὴ τῆς προόδου σήμερον οὐ μόνον δὲν ὑπέχει λόγον, ἀλλὰ τούναντίον κέκτηται καὶ τὸ ἀπαράγραπτον δικαίωμα τοῦ ἱεροκοπεῖν κἄποτε τὸν σύζυγον, παρεμβαίνοντα αὐθαδῶς εἰς τὰ ἴδιατερά της καὶ παράθιαζοντα τὸν σιδηροῦν φραγμὸν τῶν οἰκογενειακῶν της ἀπορρήτων. Πλὴν τούτου δικαιοῦται νὰ ἔξερχηται τοῦ οἶκου καθ' ᾧ ὅρας ἐπιστρέψει ὁ σύζυγος· νὰ διανυκτερεύῃ εἰς τοὺς χορούς, ὅταν οὗτος μένη καθηλωμένος ἐπὶ τῆς καλύνης ἐκ ποδάγρας ἢ πονοκεφάλου· νὰ παραπέμπῃ τὰ τέκνα της εἰς τὴν παραμάναν καὶ τοὺς δανειστάς της εἰς ἔκεινον· νὰ κανονίζῃ κατὰ τὴν ἴδιαν της καλαισθησίαν τὰς σχέσεις... τοῦ συζύγου της, καὶ, ὅταν οὕτος τρέχῃ ἐπὶ τὰ ἵχνη τοῦ ἐπιστρέψαντος ἄρτου, αὐτὴ νὰ τρέχῃ ἐπὶ τὰ ἵχνη τῶν ἔξι Εύρωπης νεωτερισμῶν διημερεύσασα εἰς τὰ ἐμπορικὰ τῆς ὁδοῦ Ἐρμοῦ.

A'. Τί κάμνει ὁ μικρὸς Νίκος ὅταν ἡ Κυρία διημερεύῃ εἰς τὰ ἐμπορικά.

"Ἐκαστος ἀηλαδὸν εἰς τὴν θέσιν του καὶ εἰς τὸν σκοπόν, διὸν ἐτάχθη ὑπὸ τῆς φύσεως. Οἱ μύρμηκες ἐρπουν χαμαὶ ἐργαζόμενοι καὶ ἀποταμιεύοντες· αἱ χρυσαλλίδες ἐπλάσθησαν διὰ νὰ πετῶσιν ἀμέριμνοι ἀπὸ ἄνθους εἰς ἄνθος. "Αν ὁ λιναρέσπαρος χρησιμεύῃ διὰ τὰ καταπλάσματα καὶ οἱ ἄνδρες διὰ τὴν ἐργασίαν, βεβαίως τὰ ρόδα ἐδημιουργήθησαν διὰ νὰ ἀποπνέουν εὐώ-

δίαν καὶ αἱ γυναικεῖς διὰ νὰ θέλησουν. Παῖζετε μὲ τὰς ιδιοτροπίας τῆς φύσεως; Καὶ εἶνε μὲν ἀληθὲς ὅτι μερικοὶ σχολαστικοὶ νομίζουσιν ὅτι τὰ ρόδα πρωροίσθησαν μόνον διὰ τὸ τριανταφυλλοῦξειδοῦ. 'Αλλ' ὁ ἀνεπτυγμένος κόσμος ὄφείλει νὰ ταξινομῇ προσηκόντως ὅλα τὰ πράγματα, τὰ ἄνθη, τὰ ἔντομα καὶ τὰς γυναικας.

"Επειτα πᾶσα ἐπίσκεψις εἰς τὰ ἐμπορικὰ ἔχει ἀναντιρρήτως τόσας συγκινήσεις καὶ θέλησητρα καὶ φιλόδοξα ὄνειρα καὶ κατακτητικὰ σχέδια διὰ κάθε κυρίαν ὅπως πρέπει, ὥστε θὰ ἡτο γελοῖον, νὴ τὴν "Αρτεμιν, νὰ κατακλείηται ἐν τῷ οἴκῳ ἐπιθέλεπουσα τὴν ὑπηρέτριαν μὴ τῇ αἰλέπτῃ τὸ βούτυρον καὶ τὴν ζάκχαριν, ἢ τὸν μικρόν της Νίκον ἀτακτοῦντα, ἐνῷ δύναται ἀξιόλογα νὰ ἀναπτύσσῃ τὴν αἰσθησιν τοῦ καλοῦ, τὰ δάνεια τοῦ συζύγου της ἢ τὰς τελωνικὰς προσόδους τοῦ Κράτους ἐρευνώσα ἀπὸ πρωΐας μέχρι ἐσπέρας τῆς βιτρίνιαις καὶ τῆς μόστρας ὅλων τῶν ἐμπορικῶν, αἱ ὅποιαι μαζῆ μὲ τὰ πολυυδαιδόλα γαργαλιστικά των ἀθύρματα περικλείουν καὶ τὴν μυστικήν, τὴν μαγικήν κλεῖδα τόσων καὶ τόσων ὄνειροπολυσυμένων ἀπολαχύσεων . . . . 'Αφίνω ὅτι συντελεῖ καὶ εἰς ἐνίσχυσιν τοῦ ἐμπορίου, τὸ ὅποιον μάλιστα ἀναξιοπαθεῖ ἀπό τινος ἐνεκ τοῦ κρητικοῦ ζητήματος καὶ τῆς ἀναγκαστικῆς κυκλοφορίας.

Εὕτυχῶς αἱ κυρίαι δύσα: ἀκολουθοῦσσι τὸ ρεῦμα τῆς προόδου κατενόησαν ὅλους αὐτοὺς τοὺς σοβαροὺς λόγους καὶ δι' αὐτὸς ἐπισκήπτουν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ 'Ἐρμοῦ ἀθρόᾳ καθ' ὄμάδας, ἢ κατ' ἀνθοδέσμας ἐπὶ τὸ ποιητικώτερον, περισυλλέγουσαι ὡς αἱ χρυσαλλιδεῖς ἀπὸ ἐμπορικοῦ εἰς ἐμπορικὸν ὅτι ὥραῖον ἐπινοεῖ ἢ καλαισθησίεις καὶ ὁ πολιτισμὸς τῶν Εὔρωπαίων commissionnaires εἰς οὓς ὄφείλεις ἀΐδιον εὐγνωμοσύνην ἢ νεωτέρα γενεὰ καὶ ἡ τελωνιακὴ ὑπηρεσία . . . .

Δι' αὐτὰς ἡ ἐπίσκεψις εἰς τὰ ἐμπορικὰ ἀπασχεῖ, καὶ ὄφείλει ν' ἀπασχολῇ, τὸν καιρόν των, τὴν φαντασίαν των, τοὺς ἐμποροῦπαλλήλους, τὰς κακὰς γλώττας καὶ τὰ βχλάντια τῶν συζύγων. Καὶ δι' αὐτὸς ἀποφασίζεται μίαν ἢ δύο ἡμέρας πρίν.

—Πάμε αὔριον εἰς τὰ ἐμπορικά;

—Πάμε, ὃν καὶ χθὲς εἴμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν.

—Δὲν ἔχεις νὰ ψωνίσῃς τίποτε;

—"Αν εὔρω τίποτε τοῦ γούστου μου κάτι ἡμπορῶ νὰ ψωνίσω.

— "Ωχ! ἀδελφή, μήπως εἶσαι ύποχρεωμένη νὰ ἀγοράστης; Πᾶμε νὰ ξεσκάσωμε καὶ λίγο διότι σήμερα δὲν ἔβγηκα διόλου ἀπὸ τὸ σπῆτι καὶ ἔπληξα! ...

Καὶ οὕτω προεξοφλεῖται ἡ αὔριον. Ἡ κυρία, ἡ μεγαλειτέρα της κόρη, ἡ ἐξαδέλφη της, ἡ φίλη της ἀνδραδέλφης της, ἡ γειτόνισσα καὶ δὲν ἡξεύρω ποίᾳ ἄλλῃ ἀκόμη, στρατολογοῦνται ἀφ' ἑσπέρας, ἀνταλλάσσουν μηνύματα καὶ γραπτὰς συνεννοήσεις,

Τι κάμνει ἡ μικρὰ κόρη μὲ τὸν νεαρὸν της γείτονα ὅταν ἡ μαμά της λείπῃ εἰς τὰ ἐμπορικά.

καὶ τὴν ἐπομένην ὥραθρου βαθέος ξεκινοῦν σὺν Θεῷ διὰ τὰ ἐμπορικά!

Καὶ δὲν εἶνε μόνον ζήτημα καλαισθησίας ἡ ἐκστρατεία των αὐτη̄ ὑπάρχουσιν καὶ ἄλλοι λόγοι ἐπίσης σπουδαῖοι. Ἡ κυρία ἐλπίζει νὰ συναντήσῃ τόσας ἄλλας φίλας μὲ τὰς ὅποιας ἔχουν νὰ εἴπουν τόσα καὶ τόσα. Ἡ κόρη της ἡμπορεῖ νὰ ἀγοράσῃ ὀλίγον ρόύς, ἀλλ' εἰμπορεῖ πιθανώτερον καὶ νὰ συναντήσῃ καθ' ὅδον τὸν κομψὸν ἐκεῖνον ἀνθυπολογαγόν, ὅστις τῇ ἐψιθύρισε

τόσα γλυκὰ λόγια ὅταν ἔχόρευον τὸ βάλς εἰς τὸν παρελθόντα
χορόν. Ἡ ἄλλη ἔχει ἀπόλυτον ἀνάγκην νὰ περασῃ ἐν τῷ μετα-
ξὺ ἀπὸ κάπιοις μέρος, ἐνῷ ή ἀνδραράθληφη της ἔχει δώσει ἐνδια-
φέρουσαν συγέν-
τευξ:ν εἰς τὸ δεῖ-
να ἐμπορικὸν
τῆν δεῖνα ὥραν.

διὰ νὰ προγευματίσῃ καὶ νὰ ἀναπαιθῇ ὅλιγον, ἀλλ' εὑρίσκεται τὸν σῖκσν ἔργημον καὶ πάλιν.

1 Ἡ Μαρία λείπει ἐκ τοῦ μαγειρείου ἀπὸ δύο ώρῶν, διότι

συνδιαλέγεται μετά τοῦ ἐπιδραμόντος ἐξαδέλφου τῆς ἐπάνω εἰς τὸ μικρὸν δωμάτιον τῆς ὁροφῆς.

Οἱ μικρὸς ἐπιταεῖτης Νίκος, διεφυγὼν πᾶσαν ἐπίδλεψιν ἔξωρμησεν ἀπὸ πρωΐας εἰς τὰς ὁδοὺς παρακολουθήσας ἐν τοῖς παιγνίοις δύο - τρεῖς ράκοβλήτους ἀγυιόπαιδας τῆς αὐτῆς ἢ μεγαλειτέρας ἡλικίας μεθ' ὧν λιθοβολεῖ τοὺς διαβάτας, προσκολλάται ἀναρριχώμενος ἐπὶ τῶν νώτων των διερχομένων ἀμαξῶν, ὑπεξαιρεῖ τὰ μῆλα τοῦ πλανοδίου ὄπωροπώλου καὶ ἀναστατώνει ὄλοκληρον τὴν συνοικίαν.

Ἡ μικροτέρα κόρη δεκαπενταέτις ἀπόφοιτος τοῦ Ἀρσακείου, πλήξασα ἐκ τῆς μωνώσεως μεταβαίνει ἀντικρὺ εἰς τῆς γειτονίσσης τῆς ὄποιας ἄλλως τε ὁ Λίός, πρωτετῆς τοῦ Πανεπιστημίου, εἶνε τόσον ἐρασμιος καὶ κομψός.

Ἐπὶ τέλους ἡ Μαρία ἀνευρίσκεται μετὰ πολλὰς ἐρεύνας ἀλλ' οὐδεμίαν πληροφορίαν περὶ τῶν φυγάδων εἶνε εἰς θέσιν νὰ δώσῃ εἰς τὸν ἐρωτῶντα σύζυγον ὑψοῦσα τοὺς ὄμοις καὶ ἀνασπῶσα τὰς ὁφρεῖς.

Καὶ ὁ ἀπορφανισθεὶς σύζυγος νυτόμενος ἐκ τῆς πείνης καταφεύγει εἰς τὸ προστυχὸν ξενοδοχεῖον, ὅπου ἀντὶ δύνων δραχμῶν ἐπὶ πλέον τοῦ ἡμερησίου προϋπολογισμοῦ ἐξασφαλίζει τὸ πρόγευμά του καὶ . . . ἀρκετὰς γαστρικὰς ἐνοχλήσεις.

* * *
Ἐν τούτοις ἡ ἀνὰ τὰς ὁδοὺς * * * Ερμοῦ κατακτητικὴ ἐκστρα-

Δ. Πάπας Καρόφορος : Ο μικρὸς τῆς Νίκος δραν ἡ μορὰ του ἀποστάτην καὶ εκάστην εἰς τὴν ἐμπορία.

τεία τῶν κυριῶν δὲν ἔληξεν εἰςέτι. Κάπου κατέφυγον τὴν μεσημβρίαν, ἐπρογευμάτισαν ἐκ τοῦ προχείρου διὰ νὰ ἐπαναλάβουν μετ' ὄλιγον τὴν συνέχειαν.

"Ἐπειτα δὲν εἶχον μόνον νὰ περιεργασθῶσιν ὅλα τὰ ἑσχάτως κομισθέντα εἴδη τῶν νεωτερισμῶν περὶ ὃν ἀνίχνευσαν τὴν τελευταίαν στήλην τῶν ἐφημερίδων. Συνέπεσε νὰ συναντήσουσι καθ' ὅδον τὴν ἐντὸς τῶν καταστημάτων τόσας γνωρίμους καὶ ἐπρεπε νὰ ἀνακοινώσωσιν ἀλλήλαις τόσα καὶ τόσα νέα περὶ τοῦ συνοικεσίου τῆς δεῖνα, τῶν ἐρώτων τῆς ἀλλῆς τὴν τρυφερῶν παρεκτροπῶν ἐκείνης, νὰ καταστρώσουν ἐν ἀλλαις λέξεσι μίαν ἀκόμη φορὰν τὰ κατάστιχα τὰ ὅποια ἐκάστη κυρία ἀνεπτυγμένη κρατεῖ διὰ τὰς ἀλλαις ἐν θαυμαστῇ ἀληθῶς λεπτομερείᾳ καὶ ἀναλυτικότητι.

Καὶ οὕτω πως, ἀνεπαισθήτως χωρίς νὰ τὸ ἐννοήσουν σχεδόν, παρῆλθεν ἡ ὥρα. Ἐπὶ τέλους καὶ κατὶ ἡγεράσαν, μικρὰ πράγματα ἀξίας μόλις 30—40 δραχμῶν, τὰ ὅποια παρηγγέλθη ὁ μικρὸς ὑπηρέτης τοῦ καταστήματος νὰ φέρῃ τὸ ἐσπέρας εἰς τὸν οἴκον μετὰ τοῦ λογαριασμοῦ.

Καὶ πρὶν ἐπαναχάμψουν οἱκαδε ἔθεωρησαν καλὸν νὰ κάμουν ἔνα δύο γύρους εἰς τὴν ὅδον Σταδίου, διότι ἡτο ἡ ὥρα τοῦ περιπάτου.

'Ο σύζυγος ἐπανέρχεται τὸ ἐσπέρας βλασφημῶν καὶ πυρέσσων. Ἡ αὐτὴ καὶ πάλιν ἐρημία ἐν τῷ οἴκῳ.

Μετὰ μικρὸν κρούεται ἡ θύρα. Δόξα τῷ Θεῷ! ἐπέστρεψαν τέλος τάντων! Καὶ ὅμως . . .

Δὲν ἤσαν ἐκεῖναι. Ἡτο ὁ ὑπηρέτης τοῦ καταστήματος, κομίζων τὸ δέμα καὶ τὸν λογαριασμὸν εἰς τὸν ἐπὶ τοῦ κατωφλίου ἐμφανισθέντα σύζυγον, ὅστις μένει ἀπολιθωθεὶς μὲ ἐσταυρωμένας τὰς χεῖρας καὶ γαίνον τὸ στόμα.

Ἐν τῷ μεταξὺ καταρθάνει καὶ ἡ κυρία μετὰ τῆς πρεσβυτέρας θυγατρός της. Εἶνε κατάκοπος καὶ νήστεις σχεδόν. "Έχουν ἀνάγκην φαγητοῦ καὶ ὄλιγης ἡσυχίας.

'Αλλ' ἡ Μαρία, ἡ ἀπρόσεκτος, ἀφῆκε τὸ φαγητὸν καὶ ἐγάλασε, διότι κατέζητει μετὰ τοῦ ἐξαδέλφου της τὸν λωποδύτην ὅστις ὑπεέγρεσε πρὸ μικροῦ τὰς ὅρνιθας ἐκ τῆς αὐλῆς καὶ μερικὰ σκεύη ἐκ τοῦ μαγειρείου . . .

'Η νεωτέρα κόρη ἐπανέρχεται μελαγχολική καὶ σύννους

παρακαλοῦσα τὸν ἀδελφόν της νὰ τῇ προμηθεύσῃ τὰ «'Απόχρυφα τῶν Παρισίων» καὶ τὸν «Βοκκάνιον», περὶ ὃν τῇ εἶχε λαλήσει ὁ εὐαίσθητος φοιτητής, ὁ υἱὸς τῆς γειτονίσσης.

Καὶ πρὸς συμπλήρωσιν τῆς εἰκόνος δύο γείτονες μεταφέρουν ἐπὶ τῶν χειρῶν τὸν ἄτακτον Νῖκον ἀπολεψυρόμενον, μεμωλωπισμένον, καταβορεμένον, διότι ἄμαξά τις τὸν εἶχε κακούλισει χαμαι καὶ ὀλίγου δεῖν συνέτριψε τοὺς πόδας του . . . .

Καὶ . . . .

*

Πρέπει νὰ ἦνε τις πολὺ ἡλιθίος ἢ ἀπειρόκαλος διὰ νὰ ἀρνηθῇ ὅτι αἱ ἀνωτέρω σκηναὶ δὲν ἔχουν πλοκήν, δραματικότητα, ποίησιν, συγκινήσεις, ρώμαντικότητα, ἀξίαν τῆς γραφίδος τοῦ Δωδέ, ποικίλλουσαὶ τὴν μονοτονίαν τοῦ σίκογενειακοῦ βίου εἰς ἣν μένουσιν ἀτυχῶς καταδεδικασμέναι πλεῖσται ἀκόμη ἀπλοῖκαι οἰκογένειαι, στρόμεναι ἐν τῇ ἀδιαταράκτῳ οἰκιακῇ των γαλήνης, ὡς τὰ λιμνάζοντα ὕδατα, μεριμνῶσαι μόνον περὶ τοῦ ἄρτου, τῆς ἥθικῆς καὶ τῆς ἡσυχίας των καὶ κοιμώμεναι, ὡς αἱ ὄρνιθες, ἀπὸ τῆς ὁγδόης ἐσπειρινῆς ὥρας! . . .

Αθήνησι

Κωνστ. Φ. Σκόκος

ΓΝΩΜΑΙ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ

Τοῦτο τὸ κείνον ἔχει ἡ γυνὴ μὲ τὸν ἄγγελον, ὅτι τῇ ἀνήκουσι τὰ πάσχοντα ὅντα.

Τὰ πάντα δύναται νὰ σοῦ ἐμπιστευθῇ ἡ γυνὴ, τὴν ψυχὴν της, τὴν ἀφοσίωσίν της, τὴν ζωὴν της, τὴν τιμὴν της: Ἐν μόνον δὲν θὰ σοῦ ἐμπιστευθῇ ποτέ: τὴν πραγματικὴν της ἡλικίαν.

Μόνον δὲ τελευταῖος ἔρως τῆς γυναικὸς δύναται νὰ ικανοποιήσῃ τὸν πρῶτον ἔρωτα τοῦ ἀνδρός.

Ἐὰν θέλῃς νὰ κερδίσῃς τὴν ἔνοιαν τῆς γυναικός, μὴ λείψῃς νὰ κηρύξῃς ὅλας τὰς ἀλλας, γνωστὰς καὶ μή, ἀσχήμους.